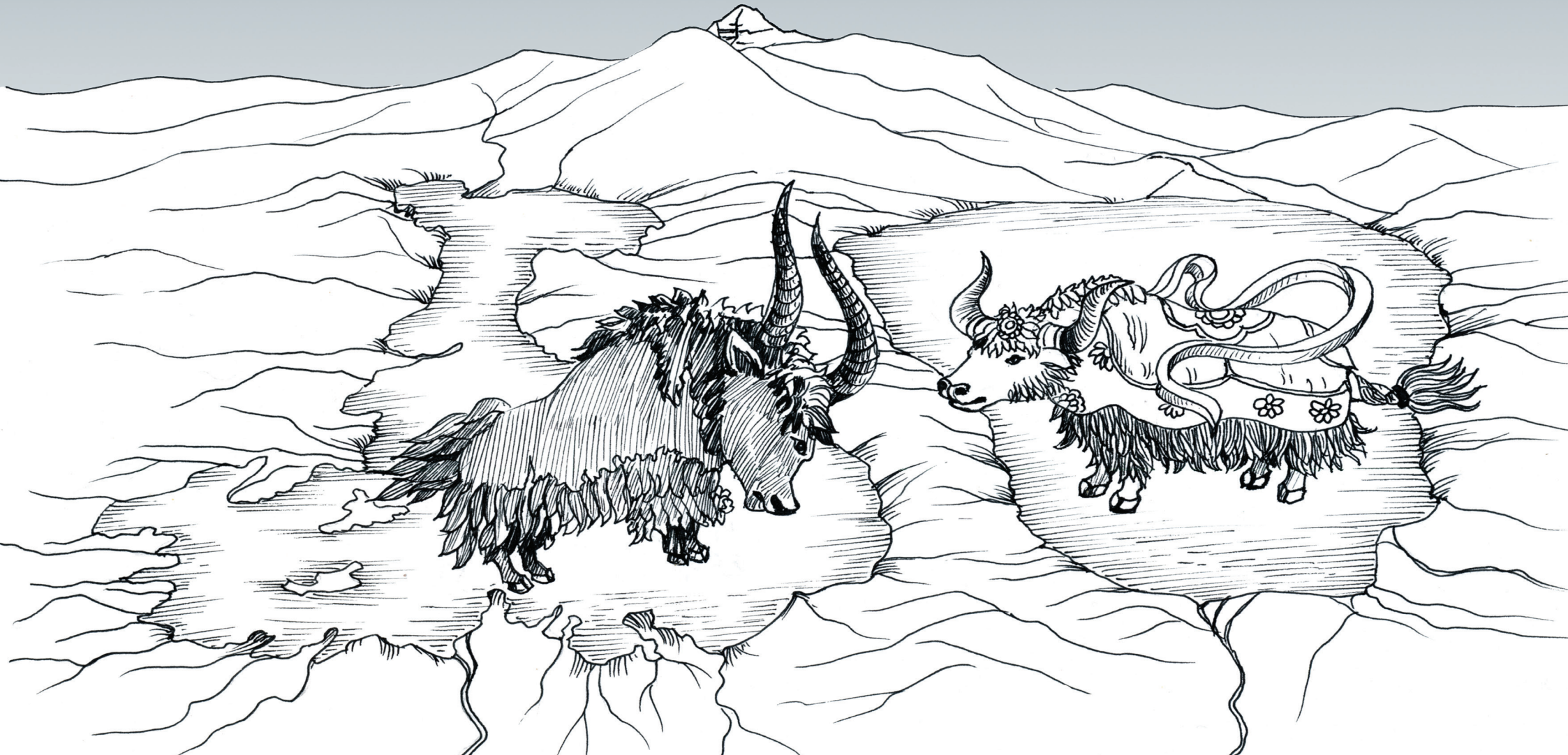

གཡག་ལ་སྐལ་བའི་ལྷ།

THE GOD IN DISGUISE

The God in Disguise

Text: Naresh Kusi

Translation to Tibetan language: Sherab Wangyal Rokaya

Illustrations: Wang Lama

Special acknowledgement: Chhakka Bahadur Lama

© Naresh Kusi , 2018

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without the prior written permission of the copyright holders.

ISBN: 978-9937-0-3779-2

Published by:

Resources Himalaya Foundation

with Financial Support from the Rufford Foundation

& WWF Nepal

Citation: Kusi, N. 2018. The God in disguise. Resources Himalaya Foundation, Nepal, The Rufford Foundation, UK and WWF Nepal

रिसोर्सेस हिमालय
रेहर्स्टी देखा'या
RESOURCES HIMALAYA

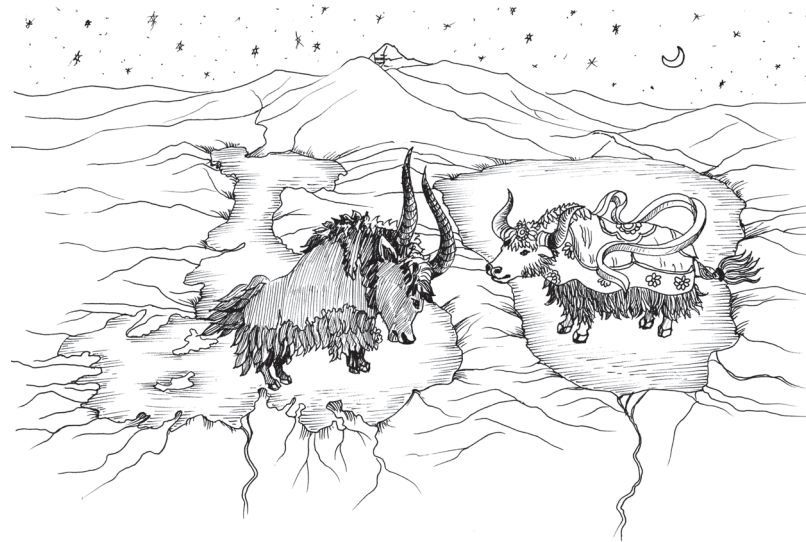

The Rufford
Foundation
www.rufford.org

གཡམག་ལ་སྐྱལ་བའི་སྐུ་

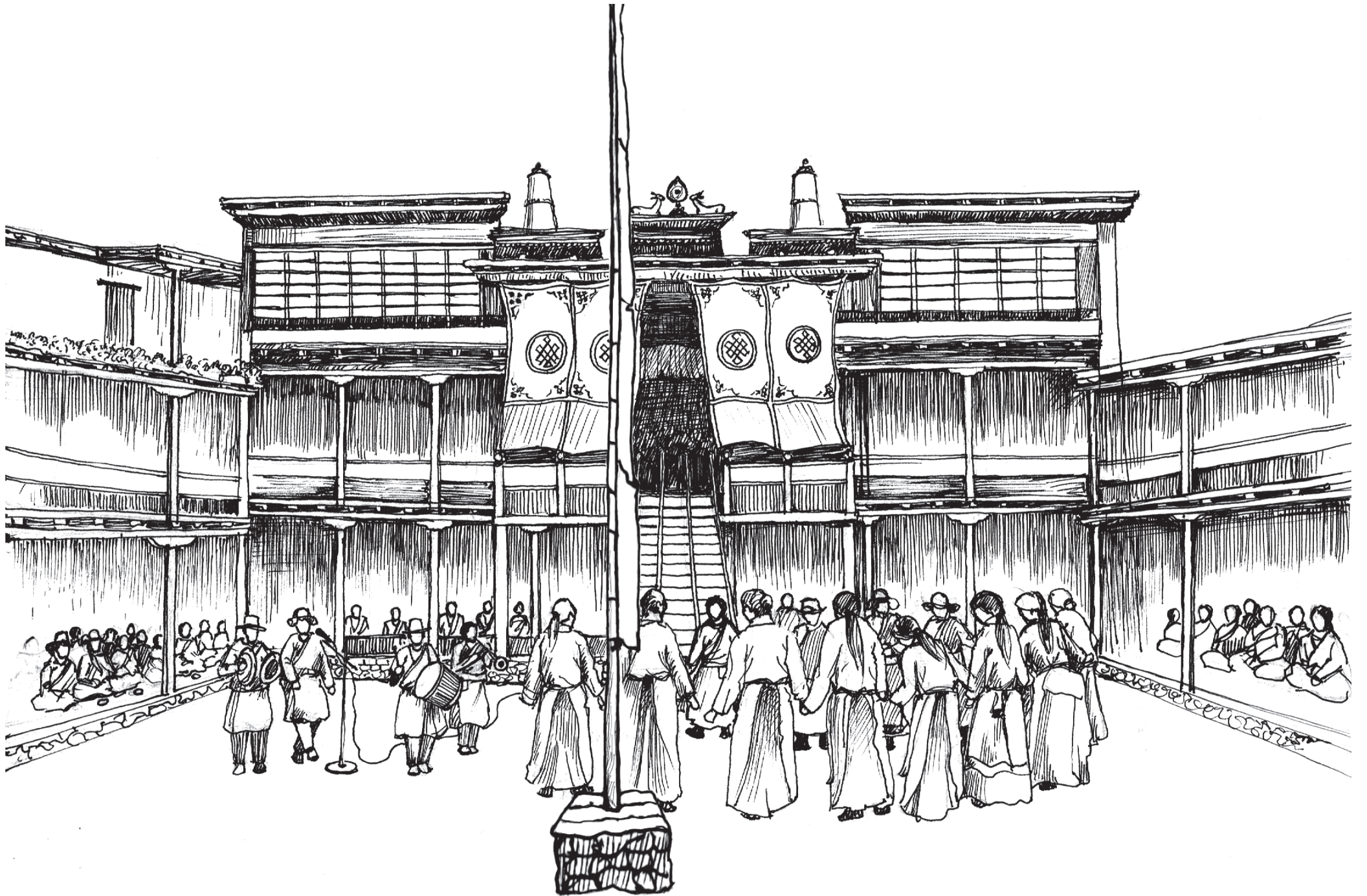
THE GOD IN DISGUISE

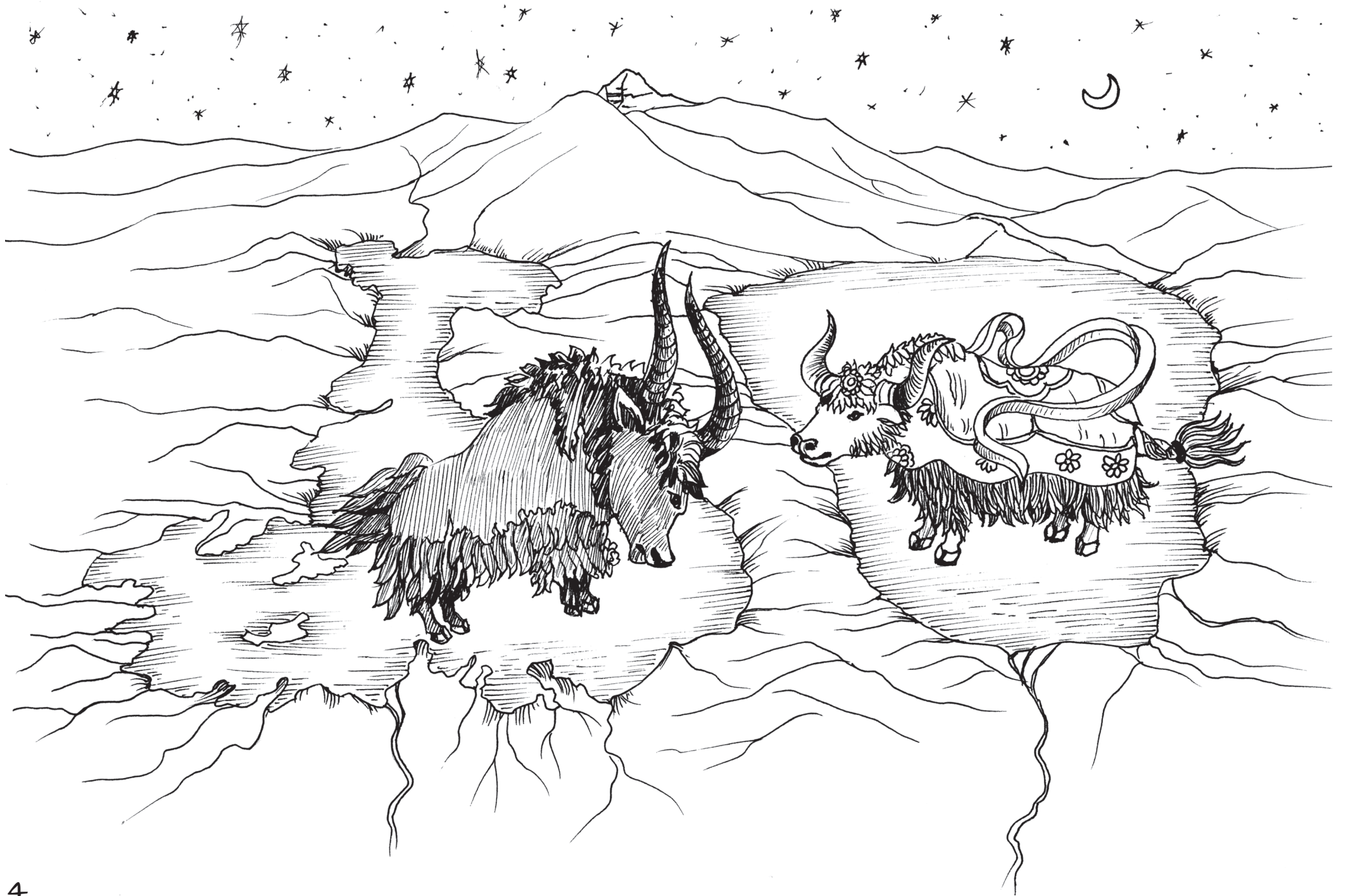

Naresh Kusi

༄། དཔྱིད་ཀའི་དུས་སུ་ལི་མི་ལྷང་པའི་ཉལ་ཇི་ཡུལ་གྱི་རིན་ཆེན་སྒྲིང་དགོན་པའི་ཁོར་ཡུག་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མངོས་སྤྱད་ལྷན་ཞིང་ནམ་པར་བཀྲ། དགོན་པའི་སྒོ་རར་ཡུལ་མི་ནམས་ལོ་ལྟར་བཞིན་སློབ་བཟང་དགའ་
 ལྷོན་སྤྱང་བཅི་ལྷ་བར་འདི་གར་འཛོམས་འདུག ཉི་མ་ཆེ་རིང་གིས་ཕྱོགས་པོ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་ལོ་རྒྱུས་
 ལྷན་པའི་སྤྱ་གཞས་ར་དང་སྤྱབ་ཆ། རྒྱ་སྒྲིང་བཅས་ཀྱི་དབྱངས་དང་ལྷན་དུ་སྤྱ་བྲངས། ལི་མིའི་གཞོན་ནུ་
 ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ཡུལ་སློལ་གྱི་ཆས་སྐྱས་ནས་སྤྱ་དང་གར་ལ་རོལ།

It was during April and the Rinchen Ling monastery in Halji village of Lini
 Valley had a special charm. The villagers had gathered in the courtyard to
 celebrate 'Pobsang' festival. Nima Tshiring began to sing a historical song in the
 company of two other villagers who played the traditional musical instruments like
 cymbals, drums and trumpets. Dressed in their cultural robes, members of Lini
 Youth Club danced to the tunes of the song and music.

ལྷ་གཞུང་གི་ནང་དོན་འདི་ལྟར་རོ།
 མཚན་ཞིག་ལ་མ་པམ་གཡུ་མཚོ་དང་འདྲེ་མཚོ་གཉིས་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གི་འབྲོང་གཡག་གཉིས་མཚོ་
 མོ་གཉིས་གི་དབར་ནས་སྐྱོབ་འཕྲད་བྱུང་།
 བཅོན་འབྲོང་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲོང་དེས་འདྲེ་མཚོ་ནས་བདག་གི་འབྲོང་རོགས་རྣམས་ཆར་དུས་སུ་ལི་མིའི་
 གཡག་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུ་གཙང་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་འགོ་རྒྱུ་དགའ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་གི་འདུག་པ་ལྟོད་
 གིས་ཤེས་སམ་ཞེས་དྲིས།
 ལྷ་གཡག་གིས་མ་པམ་གཡུ་མཚོ་ནས་ལན་དུ། འབྲོང་དང་གཡག་གཉིས་འབྲེལ་བས་འབྲོང་རྣམས་གཏོང་
 འགོ་བ་རང་གི་མི་ཤེས་སམ། རང་གིས་འབྲོང་རྣམས་ལ་གཡག་དང་ལྷན་དུ་འགོ་རྒྱུ་མཚམས་འདྲིག་པར་
 ལམ་སྟོན་བྱེད་དགོས། ཞེས་བསམ་ཚུལ་བཤད།

The song narrated the following story:

"One night yaks guarding Mansarovar Lake and Rakshesh Lake met in the middle of the two lakes."

"You know, my descendants find it very interesting to mate with the domestic yaks of Limiwas in the Gyau khola Valley during the monsoon days," said the Chan-yak (wild demigod) from Rakshesh Lake.

"Do you know that cross breeding between wild yaks and domestic yaks for many generations can cause your wild genes to disappear forever? You should discourage your descendants to mate with the domestic yaks," the Lha-yak (God's yak) from Mansarovar Lake gave his opinion.

བཅའ་འབྲོང་གིས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་བུ་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་བུ་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
འབྲོང་ལྷན་གཞི་གཞི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་བུ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
ལྷ་གཞི་གཞི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་བུ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
གསུངས།

ལྷ་གཞི་གཞི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་བུ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
ལྷ་གཞི་གཞི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་བུ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་

"Why should I agree with you?", Chan-yak became furious. "My descendants say that it is even exciting to harass the yak herders!"

"Such behavior is instigating the herders to kill your descendants!" Lha-yak exclaimed.

The discussion converted into a fight after some time. The two yaks fought violently for the whole night. They returned to their respective lakes as soon as the morning light descended on earth."

བྱངས་མོར་ཡུལ་མི་ཚམས་ཀྱིས་སྒོ་རར་མེ་བསྐོངས་ནས་
 དེའི་མཐའ་འཁོར་ལ་ལག་པ་མཐུད་ནས་སྒོར་གཞས་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞིན་ལྷན་ཐང་ཚད་དུས་རང་རང་གི་
 ཁང་པར་ལོག་ནས་བྱིན། ཉི་མ་ཚེ་རིང་ཡང་རང་གཤམ་དུ་
 ལོག་ནས་མལ་སར་སྐྱུ་གཞས་དེར་བྱིར་བྱེད་བཞིན་
 ཉལ། རྒྱུ་ཁོང་གི་མི་ལམ་དུ་ཡང་གཡག་ཚིས།

The villagers lit a bonfire in the courtyard in the evening and participated in the Syabru dance. They performed a circle dance around the bonfire by holding each other's hands. Everyone returned to their homes once they were tired. Nima Tshiring went to sleep recalling the yak song. Soon he saw a dream.

མི་ལམ་དུ་ཁོང་མེར་གྱ་གཙང་པོར་ཆས་འགོ་བའི་སྐབས། ལྷ་བ་བཞིན་པའི་གཡག་དེ་སྐྱོ་བུར་དུ་ཁོང་གི་
 ཕྱོགས་སུ་རྒྱག་བཞིན་མཚོངས་ནས་ཁོང་ལ་བརྟེན་བས་ས་ལ་སྐྱུང་བ་མྱིས།
 བ་ཚོར་དྲག་པོས་ཉི་མ་གཉིད་ལས་གསད། ཁོས་རང་གི་ཞེ་སྦྱང་གིས་དབུགས་རིང་འཕྱུར་ཞིང་རྒྱལ་རྒྱས་
 རང་ལུས་བརྒྱན་པ་ཤིས། ཞེ་སྦྱང་དང་དངངས་སྐྱག་གིས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསྐྱོར་བ་ཚོར། ལྷོ་བུར་
 ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཡག་གིས་རྒྱང་བའི་མི་ལམ་མྱིས་ཚེ་སྤྲིག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསགས་པར་བརྩི་སྲོལ་
 ཡོད།

In the dream he was roaming in Mergu khola Valley. A yak was grazing in the
 pastureland. Suddenly, the yak came running towards him and struck him hard with
 its horns. He fell onto the ground.

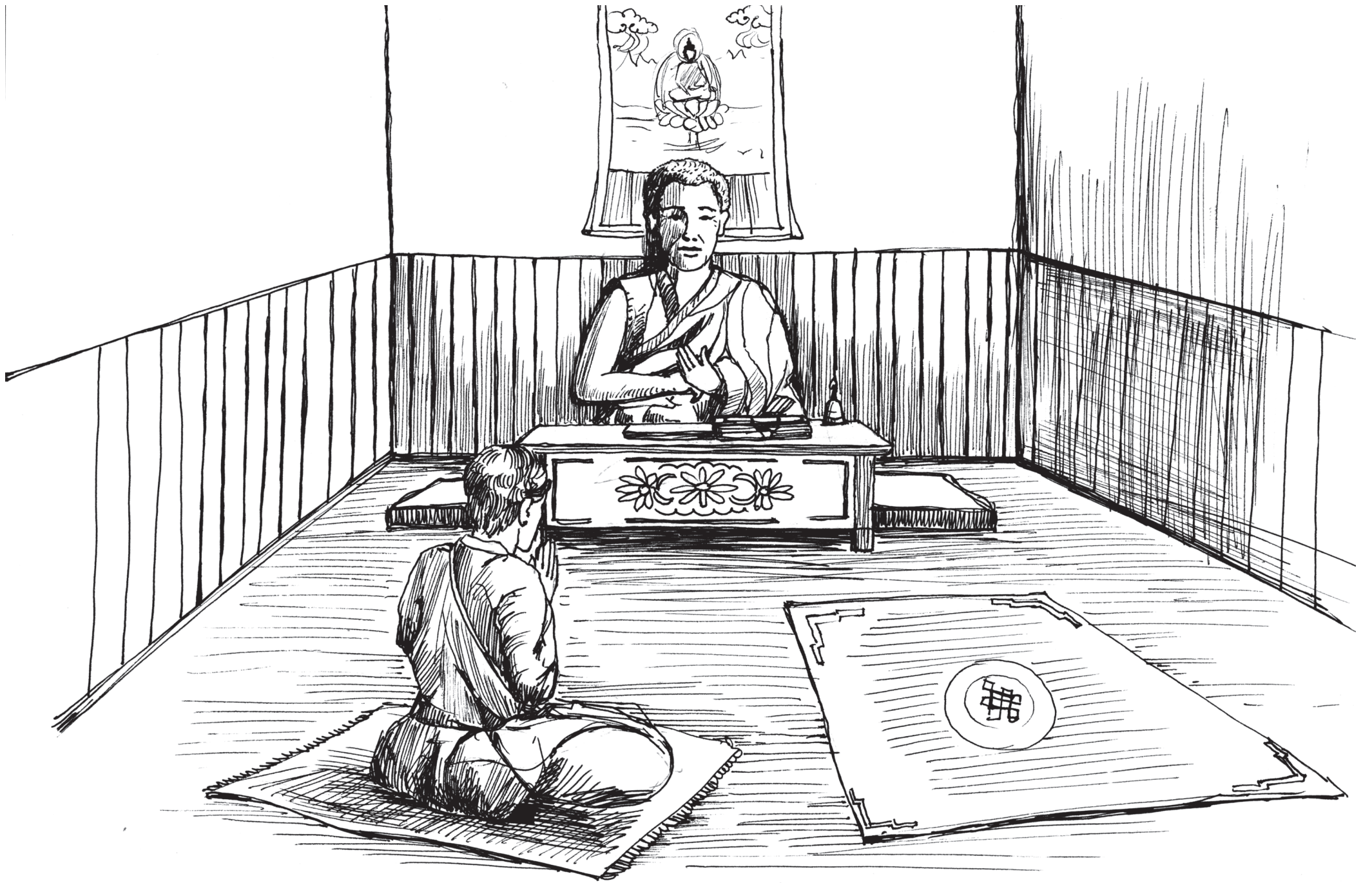
Nima woke up in panic. He could hear his own nervous breathes and he was
 sweating. Fear surrounded him from all corners. People in the community believed
 that a yak hits someone in the dream if s/he has done one or more misdeeds in
 life.

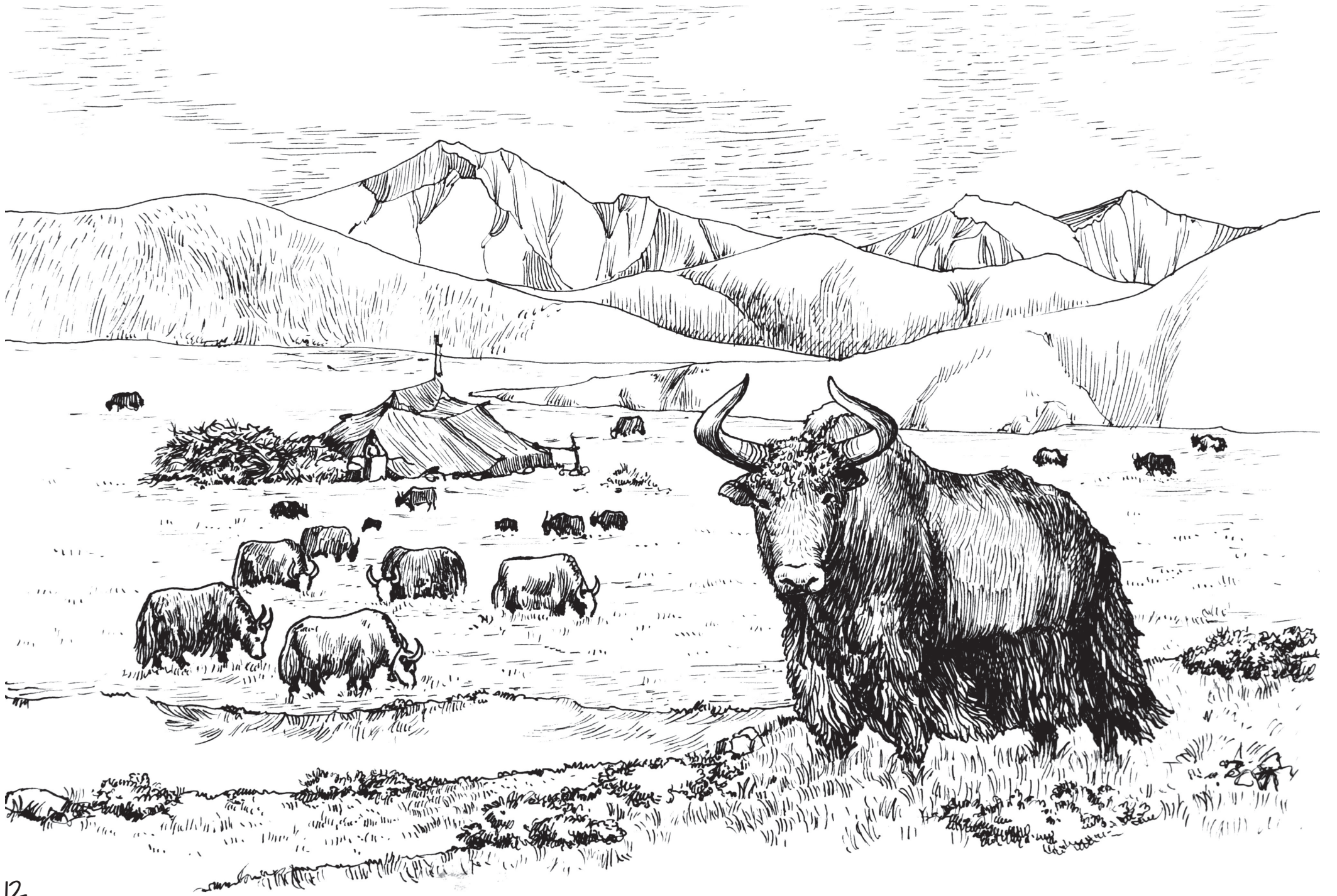
མཚན་དགྲིལ་ཡིན་ཡང་སྤང་བར་མ་བཞག་ནས་ཉི་མ་དགོན་པར་སྐྱ་མ་མཇལ་དུ་བྱིན། ཉི་མས་སྐྱ་མར་མི་
ལམ་དེའི་སྐོར་ལ་ཞུས།

སྐྱ་མས་རྩིས་བསྐོར་ནས་གསུངས་རྒྱུར། དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་རང་གི་གཡག་རྒྱམས་འབྲོང་གནས་
སའི་ས་ཆར་འཚོ་བཞིན་འདུག དེའི་ཁར་རང་གིས་གཞན་དང་ལྷན་དུ་འབྲོང་ལྷ་བསད་པར་མ་ཟད། རང་
གིས་ལྷོགས་ཞིང་མནར་བའི་སྤུ་གྲུ་གཞིས་ཡོད་པའི་ས་བོའི་ཨ་མར་ཡང་བརྟམས་བཅོས་མང་པོ་བཏང་འདུག
མི་ལམ་དེ་རྗེས་ལས་དེའི་སྐྱ་ལྷས་ཡིན།

Without caring that it was the middle of the night, Nima went to the monastery to see the head lama. Nima explained his dream to the lama.

The lama read Nima's astrology and said, 'You have been grazing domestic yaks in the natural habitat of wild yaks since a very long time. You even killed five wild yaks together with other herders in the last ten years. You harassed a hungry snow leopard mother with two young cubs. The dream is a reflection of those misdeeds.'

ཉི་མམ། གུས་པས་ངོས་ནས་ལས་ངན་དེ་ལས་ལྡོག་ཐབས་སུ་གང་བྱས་ན་ལེགས་སམ། ཞེས་ཞུས།

སླ་མས་ལན་དུ། ལྷ་དེ་བྱང་ཐང་གི་གཡག་ལ་སྐྱུལ་ནས་མི་ལམ་ནང་དུ་མངལ་བ་རེད། རང་གིས་གཡག་
འཚོ་སའི་རྩ་རི་ཡུལ་ཉེ་འགམ་གྱི་ལ་ཞིག་ཏུ་ལེགས་སུ་འཚོ་ས་ནས། འབྲོང་གནས་སའི་རྩ་ཐང་དེར་འཚོ་རྒྱུ་
མཚམས་འཛོག་བྱ་དགོས་པར་མ་ཟད། ཉེ་ཞིག་ལྷ་དེ་ལ་མཚོད་པའི་ཚུལ་དུ་ཚེ་ཐར་དུ་བཏང་ན་ལྷ་དེ་སློ་
ཡིད་ཚིམ་པ་འདུག དེའི་སྐྱེང་རང་གིས་ས་བོ་དང་ས་བོའི་གསོད་བྱའི་རི་དྲགས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་
ལའང་བརྟམ་བཅོས་གཏོང་མཚམས་འཛོག་རྒྱ་དང་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱ་རུ་མི་འཇུག་པའི་ཁས་ལེན་
དམ་བཅའ་བཟན་པོ་འཛོག་དགོས། ཅེས་གསུངས།

'What should I do now?', Nima asked.

'God had visited you by disguising himself as a yak from Chang Tang in Tibet. You should summon in the name of the God that you will stop grazing domestic yaks in the natural habitat of wild yaks, that you will manage separate grazing grounds for the domestic yaks in pasturelands close to the village and that you will not kill wild yaks anymore. You must also promise not to attack snow leopards and their wild prey, and to not let others do that too. Then set free a horse as an offering to the God, it will appease him,' the lama replied.

ཉི་མམ་ལྔ་མར། གྲུ་པའི་གོ་ཐོས་ལ་བལ་ཡུལ་ནང་དུ་ད་ལྟའི་ཆར་ལི་མིའི་ཡུལ་ལ་མ་གཏོགས་འབྲོང་
མཐོང་རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བཀའ་འདྲི་བྱས།

ལྔ་མམ། གནའ་དུས་སུ་འབྲོང་རྒྱུ་མས་དོལ་པོ་དང་ལྷུ་སུ་ཐང་ལའང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཆར་
ས་གནས་དེ་དག་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ཟེན། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་འབྲོང་རེ་འགའ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བསད་
ནས་རྩ་མེད་དུ་བཏང་ན། མ་འོངས་བའི་མི་རབས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་བལ་ཡུལ་ནང་འབྲོང་མཐོང་རྒྱའི་བསྐྱལ་
པ་བཟང་པོ་དེ་འབྲོག་པ་འདྲ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན། ད་ལྟའི་ཆར་ཡུལ་མི་ཚོའི་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་
གནས་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་མཐོང་། ཞེས་གསུངས།

'I have heard that wild yaks are found only in Limi at present in Nepal. Is that true?' Nima asked.

Many years ago, wild yaks used to roam in Dolpa and Mustang districts too. But they are locally extinct from there now. If we kill the few remaining individuals of wild yaks currently found here, our new generation will not have the opportunity to see wild yaks in Nepal. It's time all our villagers realize this bitter fact!

Wang

ཉེན་ཁ་འདི་ལྟ་བུས་ས་བོ་དང་། ལྷུང་གི་སོགས་གསོད་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚང་མ་ང་ཚོས་བདེ་བའི་ངང་འཚོ་གནས་བྱེད་སའི་འཁོར་ལུག་དེ་ལྟར་རིང་པོར་
གནས་སྐབས་པར་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད།

སྤྲ་མས་གསུངས་མཚམས་འདོག་དུས། ཉེ་མའི་འོད་ཟེར་ལས་ལི་མིའི་ཤར་ཕྱོགས་ཉེ་མ་ལ་ཡའི་གངས་
དཀར་དེ་དག་དམར་སེར་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤྲུག་རུམ་སུན་པའི་མཚན་སྤྲོངས་དེའང་རིམ་པས་ཉེ་འོད་ཀྱི་མངའ་
འོག་ཏུ་ཚུད། དེ་ནས་ཉེ་མ་ཚོ་རིང་གིས་སྤྲ་མས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་སྐྱའི་དམ་
བཅའ་བརྟན་པོ་ཡིད་ལ་བཅངས་ཞིང་དགོན་པ་ནས་བསྐྱབས་སོ།།

Similar risks also threaten other wildlife including the snow leopard, wolves and their prey. All these animals play their respective important role in maintaining the ecosystem which is linked to our own well-being and sustainability.

As the lama finished saying this, sunlight had begun to paint yellow and red colours to the Himalayas to the east of Limi Valley in Nying khola Valley. Darkness of the night gradually faded. Nima Tshiring departed from the monastery with a promise of doing as suggested by the lama.

Resources Himalaya Foundation (RHF) is a non-governmental, non-profit making organization that has 30+ years of profound experience in biodiversity research and conservation aspects addressing the contemporary environmental issues linking with livelihood of the local community in the Himalayan arc region. The Foundation's working thematic areas are structured mainly on three domains: (i) innovative research and policy analysis, (ii) mentoring and capacity building of younger generation, and (iii) creating a platform for knowledge management and dissemination. RHF programs with cross-cutting themes are robust where quantitative biology and social science tools are used to triangulate livelihood and related issues connected with biodiversity conservation and climate change.

Learn more at www.resourceshimalaya.org

WWF is the world's leading conservation organization, working in 100 countries for nearly half a century. With the support of almost 5 million members worldwide, WWF is dedicated to delivering science-based solutions to preserve the diversity and abundance of life on Earth, halt the degradation of the environment and combat climate change. WWF has been active in Nepal since the 1960s. It works through a landscape level approach in conservation by engaging the government, conservation agencies and local communities to save the country's unique and irreplaceable biodiversity.

Learn more at www.wwfnepal.org

रिसोर्स हिमालय
संस्था हिमालय
RESOURCES HIMALAYA

The Rufford
Foundation
www.rufford.org

